

FOLKEVALGT- OPPLÆRING 2023

Politisk sekretariat

POLITISK SEKRETARIAT

Vi bistår dere folkevalgte og de folkevalgte organer

Rådhusforvaltning. Vielser, valg og TV-aksjonen

Vi bistår ordfører, varaordfører og heltidspolitikere med representasjon

Vi er et bindeledd mellom politikk og administrasjon

Hvem er vi?

Eirik Lindstrøm

Kontorsjef

Hvem er vi?

Eirik Lindstrøm

Kontorsjef

Mette Rambøl

Ordførers sekretær

Eirik Lindstrøm

Kontorsjef

Mette Rambøl

Ordførers sekretær

Bente Skåret

Kommunikasjonsrådgiver

Mette Rambøl

Ordførers sekretær

Bente Skåret

Kommunikasjonsrådgiver

Tone Halvorsen

Formannskap,
kommunestyret og råd
for samarbeid

Bente Skåret

Kommunikasjonsrådgiver

Tone Halvorsen

Formannskap,
kommunestyret og utvalg
for samarbeid

Borgny Danielsen

HEVE | KLAGE

Tone Halvorsen

Formannskap,
kommunestyret og utvalg
for samarbeid

Borgny Danielsen

HEVE | KLAGE

Stig Olai

Kapskarmo

KLIMU | OPUT | URÅD

Borgny Danielsen

HEVE | KLAGE

Stig Olai

Kapskarmo

KLIMU | OPUT | URÅD

Irene Jensen

EIER | ERÅD

Stig Olai
Kapskarmo

KLIMU | OPUT | URÅD

Irene Jensen

EIER | ERÅD

Torkild B.
Ramnæs

ALME | FRÅD

Irene Jensen

EIER | ERÅD

Torkild B.

Ramnæs

ALME | FRÅD

Margrete Stald

OPUT

**Torkild B.
Ramnæs**
ALME | FRÅD

Margrete Stald
FRIK

Elise McCourt
PLAN | URÅD

Margrete Stald

OPUT

Elise McCourt

PLAN | URÅD

Rådhuset

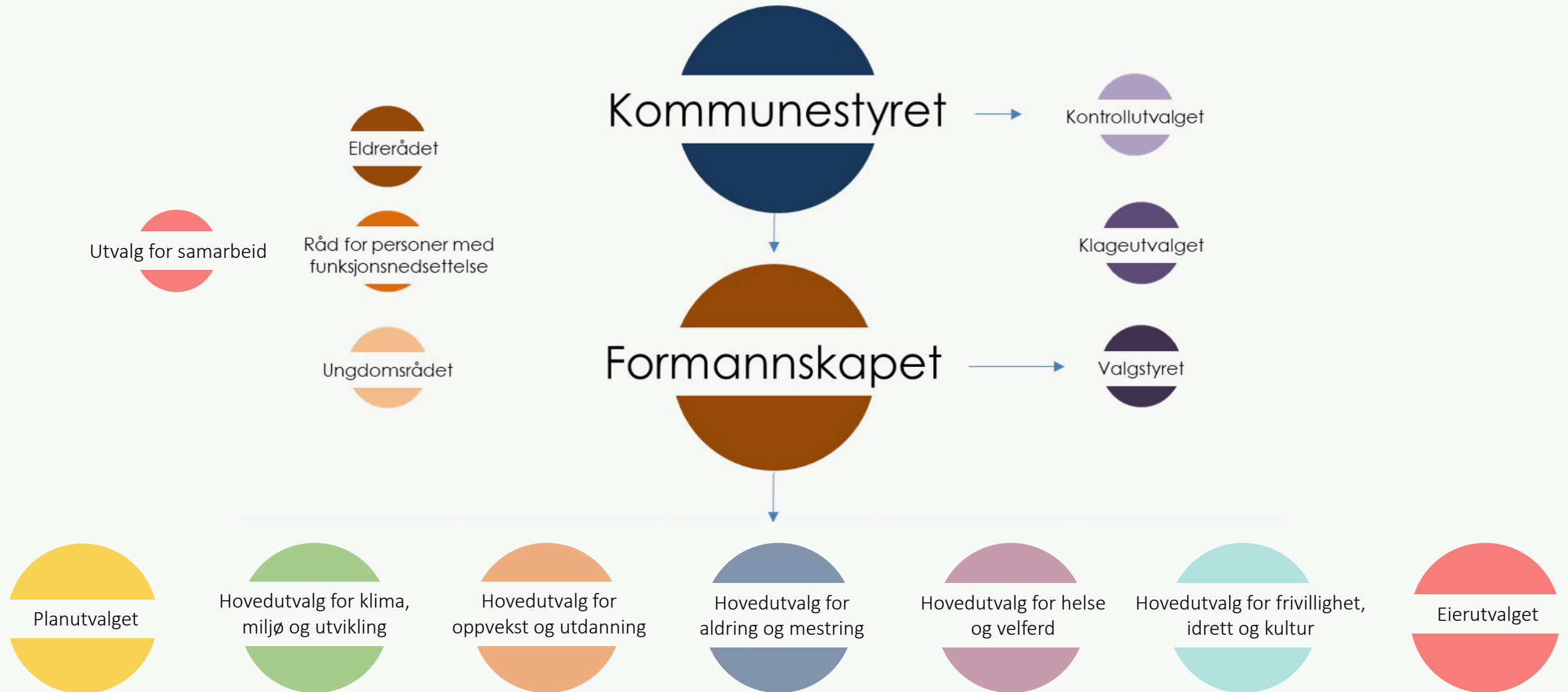

Politikk og administrasjon

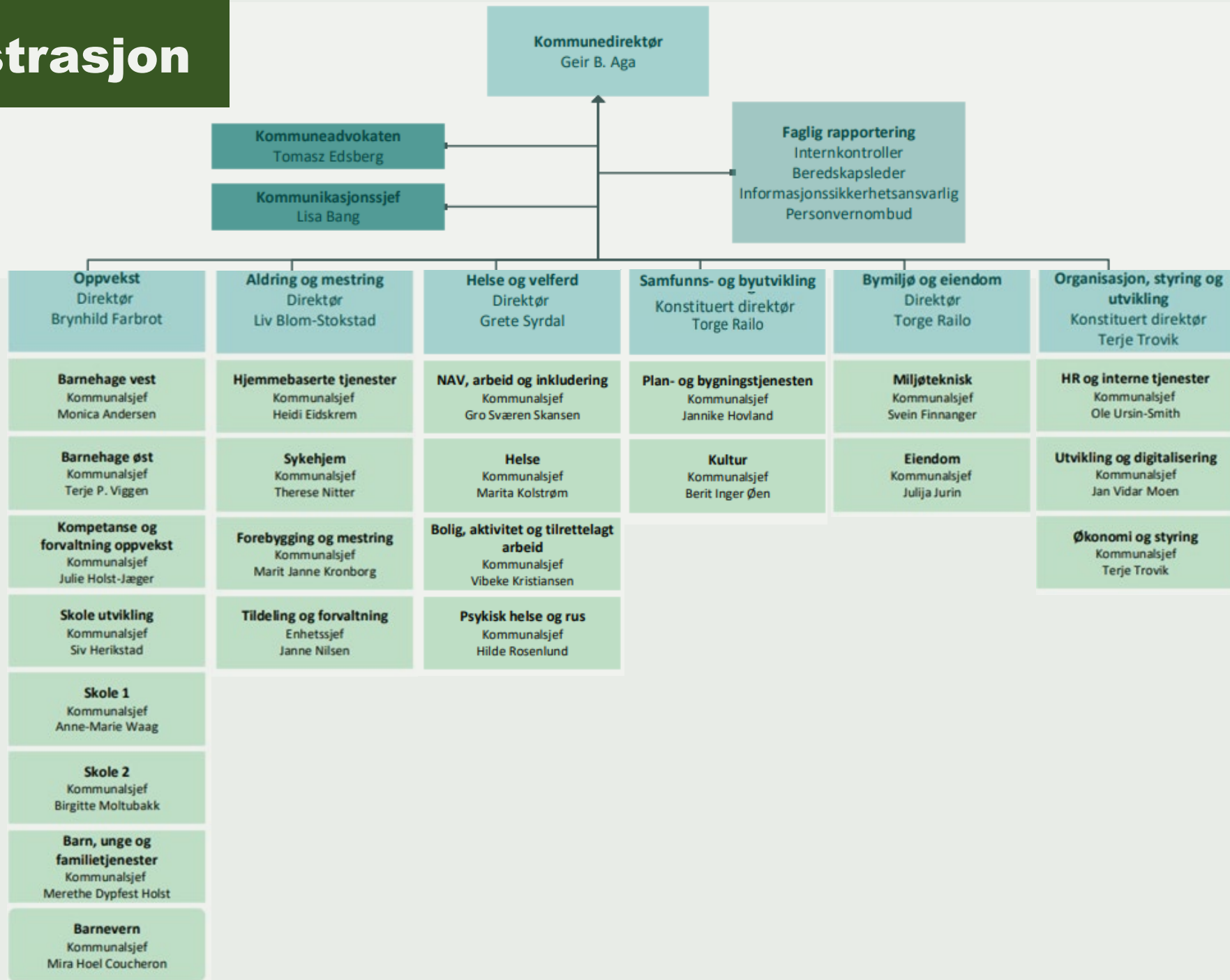
Politikk

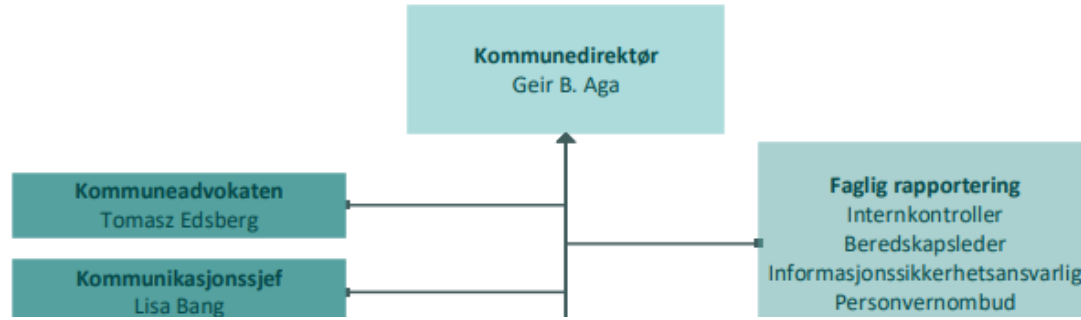

**Kommunestyret
Formannskapet**

Administrasjon

Oppvekst Direktør Brynhild Farbrot	Aldring og mestring Direktør Liv Blom-Stokstad	Helse og velferd Direktør Grete Syrdal	Samfunns- og byutvikling Konstituert direktør Torge Railo	Bymiljø og eiendom Direktør Torge Railo	Organisasjon, styring og utvikling Konstituert direktør Terje Trovik
<p>HOVEDUTVALG FOR OPPVEKST OG UTDANNING (OPUT)</p> <p>Kommunalsjef</p>	<p>HOVEDUTVALG FOR ALDRING OG MESTRING (ALME)</p> <p>Kommunalsjef</p>	<p>HOVEDUTVALG FOR HELSE OG VELFERD (HEVE)</p> <p>Kommunalsjef</p>	<p>PLANUTVALGET (PLAN)</p> <p>Kommunalsjef</p>	<p>HOVEDUTVALG FOR KLIMA, MILJØ OG UTVIKLING (KLIMU)</p> <p>HOVEDUTVALG FOR FRITID, IDRETT OG KULTUR (FRIK)</p>	<p>HOVEDUTVALG FOR KLIMA, MILJØ OG UTVIKLING (KLIMU)</p> <p>Kommunalsjef</p>
<p>HOVEDUTVALG FOR OPPVEKST OG UTDANNING (OPUT)</p> <p>Kommunalsjef</p>	<p>HOVEDUTVALG FOR ALDRING OG MESTRING (ALME)</p> <p>Kommunalsjef</p>	<p>HOVEDUTVALG FOR HELSE OG VELFERD (HEVE)</p> <p>Kommunalsjef</p>	<p>HOVEDUTVALG FOR FRITID, IDRETT OG KULTUR (FRIK)</p> <p>Kommunalsjef</p>	<p>HOVEDUTVALG FOR KLIMA, MILJØ OG UTVIKLING (KLIMU)</p> <p>Kommunalsjef</p>	<p>HOVEDUTVALG FOR KLIMA, MILJØ OG UTVIKLING (KLIMU)</p> <p>Kommunalsjef</p>
<p>HOVEDUTVALG FOR OPPVEKST OG UTDANNING (OPUT)</p> <p>Kommunalsjef</p>	<p>HOVEDUTVALG FOR ALDRING OG MESTRING (ALME)</p> <p>Kommunalsjef</p>	<p>HOVEDUTVALG FOR HELSE OG VELFERD (HEVE)</p> <p>Kommunalsjef</p>			
<p>HOVEDUTVALG FOR OPPVEKST OG UTDANNING (OPUT)</p> <p>Kommunalsjef</p>					
<p>Barn, unge og oppvekst</p> <p>HOVEDUTVALG FOR OPPVEKST OG UTDANNING (OPUT)</p> <p>Mira Hoel Coucheron</p>					

Reglement og prinsipper

§

1

Reglementer for folkevalgte organers virksomhet

Del 1: Felles saksbehandlingsregler for folkevalgte organer

Del 2: Særskilte regler for kommunestyret, formannskapet, utvalg og råd, samt delegering av myndighet til kommunedirektøren

Vedtatt av Bærum kommunestyre 07.12.2016, ikrafttredelse 01.01.2017.
Sist endret 18.10.23.

Møteprinsipp

**Alle saker skal
behandles i
møte.**

**Ikke på
bakrommet
eller i lunsjen.**

**Hvorfor er det
viktig?**

Møteoffentlighet

Grunnloven § 100

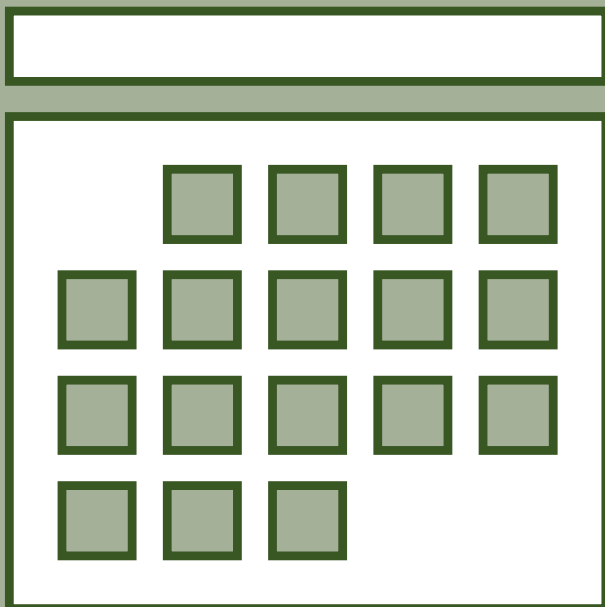
**Alle har rett til å
følge forhandlingene
i folkevalgte organ.**

Hva er et møte?

Beramming av møter / møteplan

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag	Uke nr.		
Jan 2024	1	2	3	4	5	6	7	1	Saksfrister I henhold til gjeldende reglement skal medlemmer av et folkevalgt organ normalt få innkalling og saksliste med saksdokumenter senest slik at de har til helger til rådighet for å lese saksdokumentene. For de kommunale rådene er fristen senest 7 dager før møtet.	
	8 FRÅD	9 Befaring PLAN ERÅD KLAGE	10 FSK (reserve) URÅD	11 PLAN	12	13	14	2		
	15	16 BAUN SAM	17 BIOM EIER	18 MIK	19	20	21	3		
	22	23 Befaring PLAN	24 FSK	25 PLAN	26	27	28	4		
	29 FRÅD	30 ERÅD KLAGE	31 KST URÅD	1	2 Seminar KST (08:30-12:00)	3	4	5		KST seminar 02.02 fra 08:30-12:00. Tema kommer senere.
Feb 2024	5	6 Befaring PLAN BAUN SAM	7 BIOM EIER	8 MIK PLAN	9	10	11	6		
	12	13	14 FSK	15	16	17	18	7		
	19 Vinterferie	20 Vinterferie	21 Vinterferie	22 Vinterferie	23 Vinterferie	24	25	8		
	26 FRÅD	27 Befaring PLAN ERÅD KLAGE	28 KST URÅD	29 PLAN	1	2	3	9		
Mar 2024	4	5 BAUN SAM	6 BIOM EIER	7 MIK	8	9	10	10		
	11	12 Befaring PLAN	13 FSK	14 PLAN	15	16	17	11		
	18	19 Seminar FSK (Heldags)	20 KST	21	22	23	24	12		Formannskapet: 19.03 holdt av for mulig heldagsseminar. Tema kommer senere.
	25 Påskeferie	26 Påskeferie	27 Påskeferie	28 Påskeferie	29 Påskeferie	30	31	13		

Fra sak til vedtak

Hvordan oppstår en sak?

**Kommune-
direktøren
fremmer sak**

**Utvalget
ber om en sak**

Saken:

Bærum skal bygge en ny skole

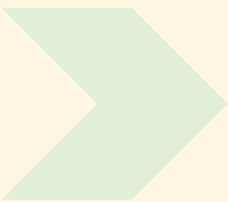

Saken er hos kommunedirektøren

1

Utredning

Kommunedirektøren skal sørge for at en sak er **forsvarlig utredet**.

2

Saksframlegg skal som hovedregel ha et **forslag til vedtak**.

Kan ha ett eller flere alternative forslag til vedtak

3

Kommunedirektøren er ferdig når saksframlegg er godkjent og sendt til politisk behandling.

Skal ikke endres.

4

Ytterligere opplysninger fra KD kan komme som:

- Notat (referatsak)
Tilleggssak
- Politiske forslag som tas inn i protokoll

Politisk sekretariat

5

Politisk sekretariat setter saken på sakskartet og sender ut møteinnkalling til folkevalgte.

To helger før.

6

Sakslisten og møteinnkalling er offentlig.

Folkevalgte kan få tilgang i Møteportalen, andre på Innsyn.

7

Tilleggsinnkalling er saker som kommer etter at hovedinnkallingen er sendt ut. Leder bestemmer om den skal med.

8

Eksterne henvendelser og innspill til saken kan komme helt frem mot møte.

Gjøres tilgjengelig for utvalget.

Politisk behandling og vedtak

9

Politisk møte

Saken behandles i politisk møte. Utvalg treffer vedtak eller innstilling.

10

Protokoll

Politisk sekretariat utarbeider vedtaksprotokoll som godkjennes av leder.

11

Iverksettelse

Vedtak påføres saken og sendes tilbake til KD for oppfølging/ iverksettelse.

12

Vedtaksrapportering

Kommunedirektøren orienteres om status på vedtak.

Saken:

Skolen bygges

Forberedelse til møte

Hva må du tenke på?

MØTEINNKALLING

Dato: 14.09.2023

Kommunestyret

Onsdag 27.09.2023 kl. 18:00

Utvalgets faste medlemmer innkalles til møte 27.09.2023 kl. 18:00 i Kommunestyresalen. Medlemmer som ikke kan møte på grunn av lovlig forfall, skal straks melde fra om dette og oppgi forfallsgrunn. Forfall meldes på telefon 917 45 011 eller epost tone.halvorsen@baerum.kommune.no

Orientering

Kommunedirektør Geir Aga legger frem Budsjett- og økonomiplan for perioden 2024-2027

SAKSLISTE

Saksnr	Sakstittel	
PS-092/23	Godkjenning av protokoll	
PS-093/23	Fornebubanen – inngåelse av avtale om økt grunneierbidrag	
PS-094/23	Rådmann Halmrasts vei 10 - detaljregulering - prinsippavklaring	
PS-095/23	Utvidelse av steinbrudd på Steinshøgda - detaljregulering - 2. gangs behandling	
PS-096/23	Referatsaker	
PS-097/23	Henvendelser og innspill	

Kan jeg møte?

Du har møteplikt
(og krav på fri fra arbeid).

Gyldig forfall

- Sykdom og byrdefulle hindringer
- Arbeidsrelatert fravær

Gi beskjed til utvalgssekretær

Er jeg inhabil?

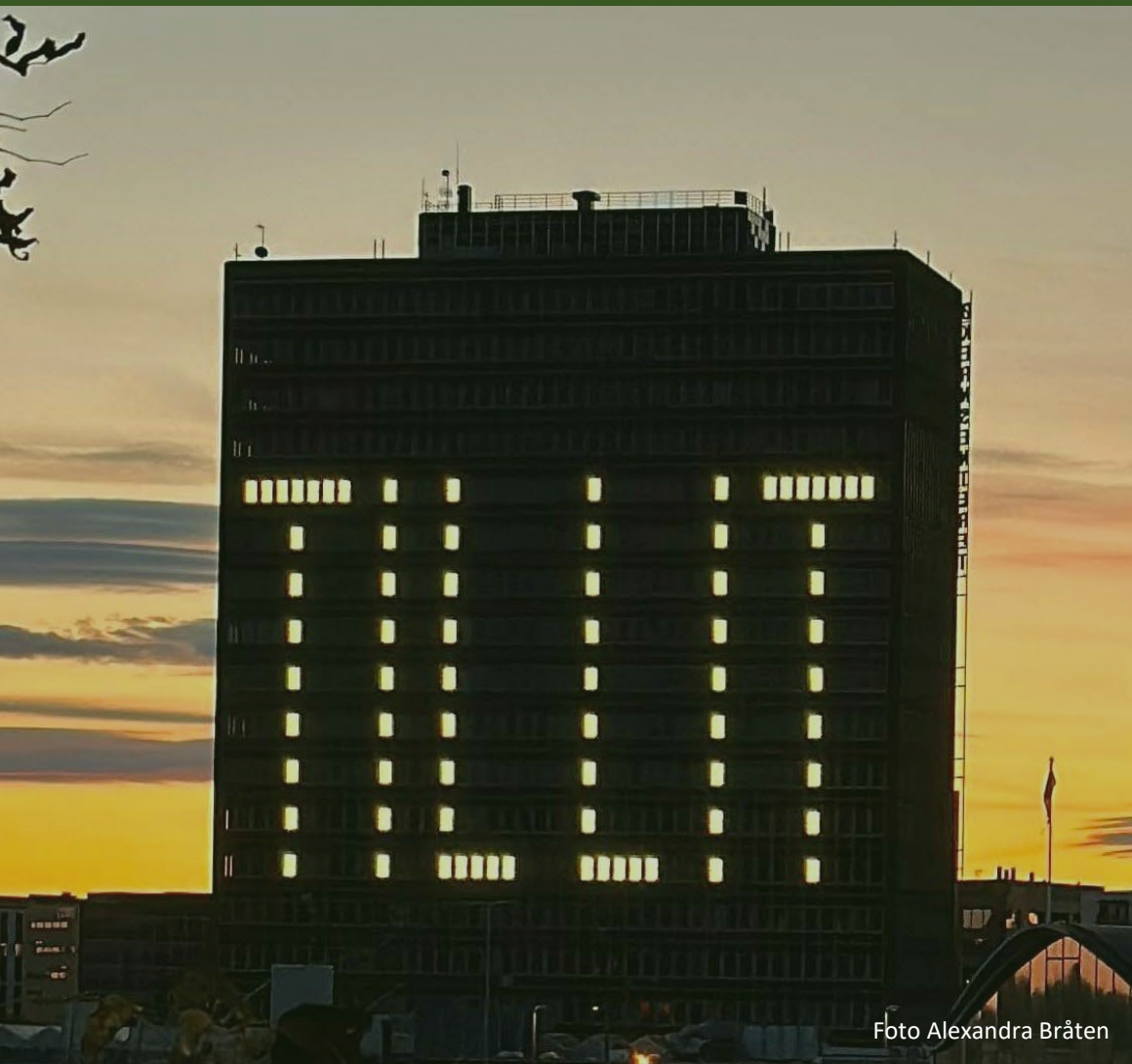

Foto Alexandra Bråten

«Den som er inhabil kan ikke delta i behandlingen av saken».

Du kan være inhabil hvis du har en tilknytning til saken som er egnet til å skape tvil om du vil behandle saken på en objektiv måte.

Er jeg inhabil?

Foto Alexandra Bråten

Plikt til å melde fra:

**Å være inhabil er ikke
kritikkverdig – men du
må melde fra om det!**

Meld fra så tidlig som mulig.

Gjennomføring av møter

Ordskiftet

I debatt får talerne ordet i den rekkefølgen de ber om det

Taleren skal rette sine ord til møtelederen

Taleren skal holde seg til saken

Forslag

Møtende medlem eller varamedlem kan fremsette forslag

Skal være skriftlig. Legges inn i Møteportalen av forslagsstiller.

**Formuleres slik at det kan brukes i neste utvalg uten endringer:
«Kommunedirektøren bes...»**

Vi kan bistå med korrigeringer.

Vedtak og innstilling

Minst halvparten av medlemmene må være til stede

Vedtak treffes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende.

Innstilling – når saken skal videre

Anbefaling – brukes av rådene

Vedtaksformuleringer

Tas til orientering

Det ligger ikke noe tilslutning i begrepet.

Tas til etterretning

En tilslutning til innholdet i saken.

Forslaget følger saken uten votering

Det behandlede organ tar ikke stilling til forslaget.

Oversendes kommune- direktøren

Kommunedirektøren vurderer selv videre oppfølging.

Oversendes formannskapet eller utvalg

Formannskap/utvalg vurderer videre oppfølging.

Uten forføyning

Saken avsluttes uten oppfølging.

Eventuelt

Siste punkt i møte uten saksnummer

Punkt til eventuelt meldes til leder i starten av møte – til dagsorden

Eventuelt kan være spørsmål, informasjon fra utvalgsleder, orienteringer, be om en sak

Ikke votering under eventuelt

Protokoll

MØTEPROTOKOLL

FORMANNSKAPET

13.09.2023 kl. 14:00 - 15:30

Tidspunkt , varighet og møtested

Hvem møtte og behandling av forfall

Fremlegging av saker, referatsaker og eventuelt. Avstemming og vedtak.

Eventuelle protokolltilførsler, mindretallsanker og spørsmål om habilitet

Særlig tilfeller

Mindretallsanke

HVA?

Et medlem eller mindretall kan anke et vedtak inn til avgjørelse i et overordnet organ.

NÅR?

Kravet må fremsettes i møte, umiddelbart etter votering i saken og protokolleres.

Hele saken ankes.

Protokolltilførsel

HVA?

Et eller flere medlemmer har rett til å få inn protokolltilførsel – altså få tilkjennegi sin oppfatning av en sak, uenighet e.l.

NÅR?

Må varsles umiddelbart etter avstemningen, før neste sak tas opp til behandling.

Lovlighetskontroll

HVA?

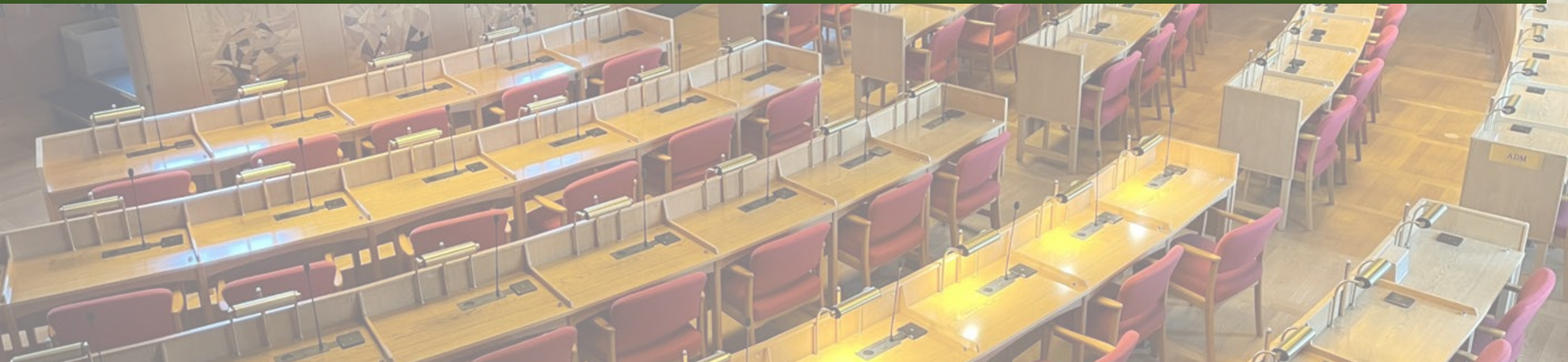
Tre eller flere medlemmer i kommunestyret kan sammen bringe et vedtak inn for departementet/statsforvalteren. Middel for å få avgjort rettslig tvil utenom domstolen.

NÅR?

Innen tre uker fra vedtaket ble truffet.

Kommunestyret

Interpellasjoner

Hva?

Skriftlig henvendelse til ordfører om et prinsipielt spørsmål

Når?

Må meldes 14 dager før møte.

Egne regler for taletid, ordskifte og behandling

Spørsmål i kommunestyret

Hva?

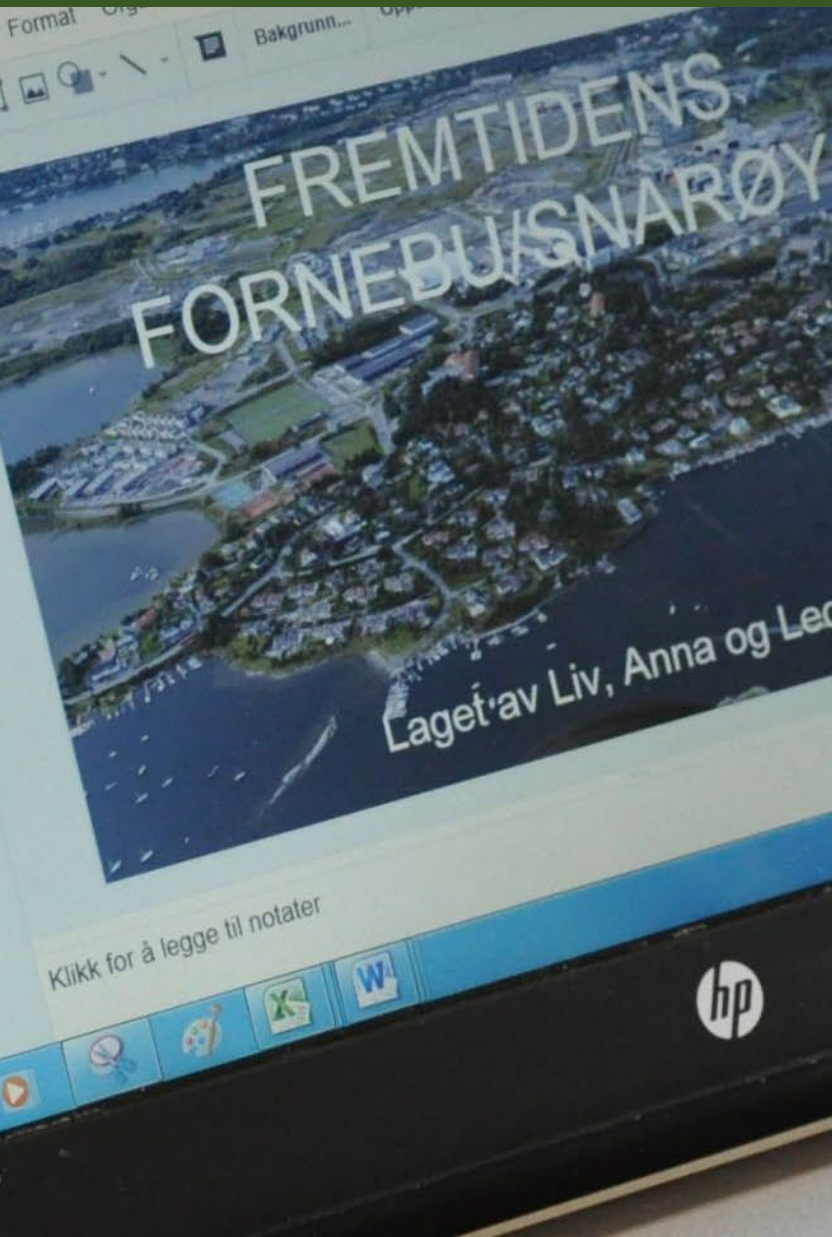
Skriftlig spørsmål til møtelederen om konkrete saker eller forhold.

Når?

Fem dager før møtene.

Egne regler for taletid, ordskifte og behandling.

Innbyggerinitiativ

Hva?

Kommunens innbyggere har rett til å fremme forslag til politisk behandling i kommunestyret.

Hvis en person samler inn 300 underskrifter må Bærum kommune vurdere saken.

Offentlig spørretime

Ved begynnelsen av kommunestyremøte kan kommunens innbyggere stille spørsmål til ordfører, kommunestyret eller enkeltmedlemmer av kommunestyret.

Foto: Tom Atle Bordevik

Godtgjøring og utlegg

Forskrift om regler for godtgjøring av folkevalgte, Bærum kommune,

Dato	FOR-2019-10-23-1408
Ikrafttredelse	25.10.2019
Sist endret	FOR-2023-06-21-1089 fra 18.10.2023
Gjelder for	Bærum kommune, Viken
Hjemmel	LOV-2018-06-22-83-§5-13 , LOV-2018-06-22-83-§5-14 , LOV-2018-06-22-83-§8-3 , LOV-2018-06-22-83-§8-6 , LOV-2018-06-22-83-§8-7 , LOV-2018-06-22-83-§8-10 , LOV-2018-06-22-83-§11-12
Kunngjort	25.10.2019 kl. 13.50
Korttittel	Forskrift om regler for godtgjøring av folkevalgte, Bærum

---

Hjemmel: Fastsatt av Bærum kommunestyre 23. oktober 2019 med hjemmel i [lov 22. juni 2018 nr. 83](#) om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 8-3, § 8-4, § 8-6, § 8-7, § 8-10 og § 11-12.

Endret ved forskrift [21 juni 2023 nr. 1089](#) (i kraft 18 okt 2023).

Godtgjøring

Du trenger ikke foreta deg noe. Unntak.

Basisgodtgjørelse utbetales 12. i inneværende måned.
Variabel 12. måneden etter

Utlegg og kjøregodtgjørelse

Dekning av tap i inntekt

Verv	Basisgodtgjørelse pr. år. Procentsats	Variabel godtgjørelse pr. møte Procentsats
Beregningsgrunnlag (BG) – 90 % av statsrådslønn	100,00	
Ordfører	100,00	
Varaordfører	80,00	
Gruppeledere	28,00	
Hovedutvalgsledere (Heltid)	75,00	
Kommunestyret		
Medlemmer og kontrollutvalgets leder/nestleder		0,18
Møtende varamedlemmer		0,18
Formannskapet		
Medlemmer	28,00	0,12
Møtende varamedlemmer		0,18
Planutvalget		
Leder Planutvalget	80,00	
Nestleder	35,00	0,12
Medlemmer	30,00	0,12
Møtende varamedlemmer		0,18
Hovedutvalg, Klageutvalget, Kontrollutvalget		
Ledere	20,00	0,12
Nestledere	10,00	0,12
Medlemmer	6,00	0,12
Møtende varamedlemmer		0,18
Utvalg for samarbeid, Eierutvalget		
Ledere	10,00	0,12
Nestledere	5,00	0,12
Medlemmer	3,00	0,12

Hvor finner du informasjon?

E-post og telefon

[Møteplan, saker og dokumenter](#)

[Møteportal for folkevalgte](#)

[Kommune-TV](#)

[Årsmelding 2022 for Politisk sekretariat](#)

[Kommunestyre- og fylkestingsvalget](#)

Ordførerens side

Les mer om ordføreren Lisbeth Hammer Krog, ukeplaner og finn kontaktinformasjon.

Styringsdokumenter

Her finner du en samleside for alle strategiske dokumenter, Kommuneplanen,

Varaordførers side

Les mer om varaordfører Siw Wikan, ukeplaner og finn kontaktinformasjon.

Bærum i tall

Her finner du offisiell statistikk som kan brukes som faktagrunnlag i planlegging,

Kommunestyret og formannskapet

Informasjon om kommunestyret, formannskapet, politisk reglement og møteplaner.

Handlingsdel, budsjett og økonomiplan

Budsjett, handlingsmål, tiltak,

Nettsiden

Politikk

☑ Møteplan, saker og dokumenter

Årsmelding 2022 for Politisk se

Ordførerens side

Les mer om ordføreren Lisbeth Hammer Krog, ukeplaner og finn kontaktinformasjon.

Varaord

Les mer om ordføreren Siv ukeplaner og finn kontaktinformasjon.

Styringsdokumenter

Her finner du en samleside for alle strategiske dokumenter, Kommuneplanen,

Bærum

Her finner du alle statistikk som kan brukes som faktagrunnlag i planlegging.

Inngangsportal for all nødvendig informasjon

Politiske organisasjoner og kontaktinformasjon for folkevalgte.

Styringsdokumenter og reglementer

Presentasjoner fra møtene

Annet

Møteportalen

Praktisk informasjon – hefte

Framsikt

Møteportalen